

**Sprawozdanie z XIII Bałtyckiej Konferencji
„Zarządzanie i organizacja bibliotek” pod nazwą
„Narzędzia i metody pracy bibliotekarzy, pracowników informacji i
animatorów kultury: stan obecny i perspektywy rozwoju”**

W dniach 16-17 maja 2019 r. w Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku odbyła się XIII Bałtycka Konferencja „Zarządzanie i organizacja bibliotek” pod nazwą „Narzędzia i metody pracy bibliotekarzy, pracowników informacji i animatorów kultury: stan obecny i perspektywy rozwoju”, w której razem z Elżbietą Ryszką oraz Elżbietą Zielską-Nowak miałyśmy zaszczyt uczestniczyć. W pierwszym dniu konferencji zorganizowano trzy sesje z podziałem na bloki. W drugim dniu odbyły się dwie sesje, również z podziałem na bloki. Oprócz bogatej oferty wystąpień bibliotekarze mieli możliwość wzięcia udziału w warsztatach.

Wszystkich gości przywitały prof. Uniwersytetu Gdańskiego dr hab. Maja Wojciechowska oraz Joanna Pasztelaniec-Jarzyńska, przewodnicząca SBP. Sesję pierwszą rozpoczęła prof. Mariola Antczak, przedstawiając metody pracy z nastolatkami w bibliotekach. Nastolatkowie w Polsce to ok. 10% społeczeństwa. Biblioteki kładą nacisk na aktywizację tej grupy wiekowej poprzez gry dydaktyczne czy spotkania oparte na metodach hierarchizacji, integracyjnych, twórczego rozwiązywania problemów. Dr Marcin Karwowski zachęcał do uczestniczenia w projekcie pod nazwą „Żywa biblioteka”, która poprzez formy biblioteczne, festiwalowe, szkolne czy objazdowe promuje prawa człowieka. Dr Marcin Kania i mgr Karina Olesiak opowiedzieli o roli, jaką pełni w bibliotece fotografia, najbardziej dynamicznie rozwijająca się forma wizualizacji, pozwalająca promować kulturę w atrakcyjny sposób. Pani mgr inż. Lidia Szczygłowska przedstawiła uczestnikom SciVal - nowe narzędzie bibliometryczne do analizy dorobku naukowego, niezbędne w każdej bibliotece akademickiej. Dr inż. Beata Korzystka przekonywała bibliotekarzy do blended learningu, metody edukacyjnej łączącej klasyczne metody nauczania z innowacyjnymi sposobami nauczania zdalnego. Ma to duże znaczenie w szkolnictwie wyższym, gdzie dydaktycy, wykorzystując multimedia i Internet, spełniają oczekiwania studenta i stawiają na indywidualne kształcenie. Monika Król promowała firmę Elibron zajmującą się zabezpieczaniem zbiorów bibliotecznych i wspieraniem bibliotek w ich działalności poprzez innowacyjne rozwiązania np. wrzutnie i książkomaty, natomiast Damian Piera zapoznał gości z ofertą Ebsco udostępniającą bazy danych, w tym rozwijające się obecnie bazy Academic Source Ultimate i Business Source Ultimate.

Sesja druga była podzielona na dwa bloki. Uczestnicząc w sesji IIa bibliotekarze wysłuchali takich referatów jak: Elementy architektury informacji wybranych serwisów i aplikacji zakładkowych (dr Natalia Pamuła-Cieślak, Daria Chreścijańska), Niewłaściwe wykorzystanie

mediów społecznościowych jako narzędzi zarządzania wizerunkiem instytucji sektora GLAM, Casus Facebooka i Instagrama (mgr Przemysław Krysiński), Funkcjonalność i użyteczność wybranych bibliograficznych baz dziedzinowych (mgr Agata Olkowska), Bibliometryczna analiza pełnotekstowych kolekcji cyfrowych – możliwości i wyzwania (dr Anna Łach), Prototyp i symulator. Fenomen Dyskusyjnych Klubów Książki w kontekście aktywizacji czytelniczej na przykładzie wielkopolskich DKK (mgr Anna Sabilło, mgr Małgorzata Bochińska), Zarządzanie projektowaniem biblioteki (Zbigniew Żejmo), Nietypowe formy oddziaływania na odbiorcę. Działalność filmowa Centralnej Biblioteki Wojskowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego (mgr Wojciech Kuliński). Sesja kończyła się wystąpieniem Zbigniewa Mellera z wydawnictwa PWN.

Sesję IIb rozpoczął dr Mariusz Balcerek, przedstawiając wyniki analizy dotyczącej stanu obecnego informatoriów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych oraz akademickich. Mgr Patrycja Mynarek z pasją opowiedziała o działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kędzierzynie-Koźlu oraz nowej inicjatywie – oddziale dla młodzieży pod nazwą „Studnia Otwarta Kultura”. Młodzi ludzie są już na stałe związani ze „swoją” biblioteką, biorąc udział w licznych imprezach, koncertach, warsztatach, spotkaniach autorskich, wystawach czy redagując miesięcznik „Echo studni”. Mgr Violetta Łabędzka przedstawiła z kolei formy działalności Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu, kładącej nacisk na współpracę ze środowiskiem lokalnym. O terapii w bibliotece i pokoju terapeutycznym dla dzieci w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kaliszu opowiedziała mgr Monika Sobczak-Waliś. Mgr Violetta Perzyńska zreferowała swoją współpracę ze studentami Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, opartą na działalności Koła Dramatycznego. Mgr Mariola Nawrocka i mgr Iwona Piwońska podzieliły się z uczestnikami innym doświadczeniem – współpracą ze studentami Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie na podstawie udostępnienia platformy „Zapytaj bibliotekarza”. Platforma ta to dobrze działający kanał informacyjno-komunikacyjny, dzięki któremu użytkownik biblioteki może skontaktować się z bibliotekarzem, wykorzystując dostępne środki: czat, skype, maila czy telefon. Kolejne wystąpienie należało do mgra Sławomira Sobczyka, omawiającego bazę Gromadzenie, wykorzystywaną w Bibliotece Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Sesję kończyła mgr Lilianna Nalewajska z Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego, która otwiera się na licealistów-maturzystów poprzez aktywizujące formy zajęć do nich skierowanych.

Początek sesji IIIa to referat mgr Aleksandry Warczyńskiej opisujący promowanie dziedzictwa regionalnego poprzez prelekcje, wycieczki krajoznawcze oraz zabawy – gry typu Quest. Mgr Marzena Błach przekonywała do niezbędnych źródeł informacji, jakimi są katalogi biblioteczne, a mgr Barbara Chmielewska do gromadzenia zbiorów poprzez funkcję „Zakup decyzją czytelnika”. Dr inż. Magdalena Seta analizowała bazy danych dostępne w Bibliotece Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, a mgr Mariola Augustyniak tradycyjne katalogi i system biblioteczny Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego. O badaniach potrzeb użytkowników opowiedziały mgr Anna Gawryluk i mgr Renata Lewińska z Biblioteki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Dane z przeprowadzonych ankiet pokazują, że studenci potrzebują: przestrzeni do spędzania wolnego czasu, pokoi do pracy cichej i grupowej, wypożyczania większej ilości książek na dłuższy okres, pomocy w wyszukiwaniu informacji, szkoleń bibliotecznych, dodatkowych zajęć, kawiarni czy automatu z napojami. Zdecydowana większość z nich uważa, że drukowane książki i czasopisma są im bardzo potrzebne, a bibliotekarze mają odpowiednie podejście do czytelników. Sesję zamykała mgr Aneta Wcisło, promując Zagłębiowską Mediatekę, jej nowoczesność i przydatność.

W sesji IIIb pojawiły się następujące tematy: Norma czy standard? Aktualne problemy i trendy w informacji normalizacyjnej (dr Jarosław Pacek), Izby muzealne w bibliotece narzędziem pracy współczesnego bibliotekarza (dr Bogumiła Celer), Narzędzia obsługujące rejestrację wymiany i darów w bibliotekach prolibowych (mgr Kinga Żmigrodzka-Ryszczuk), Dzielimy się pasją – czyli Biblioteka Główna Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie i jej praca na rzecz uczelni i środowiska (mgr Monika Rząsa), Bibliotekarz na miarę naszych czasów (mgr Elżbieta Broda), Bałtycka Biblioteka Cyfrowa jako warsztat informacyjny bibliotekarza (mgr Danuta Sroka), Od aktywu czytelniczego do Sławomira (mgr Katarzyna Wojtaszak), Automat biblioteczny, czyli nowy bibliotekarz (mgr Monika Curyło) i Łączenie starego z nowym. Opolscy bibliotekarze uczą się i uczą innych (mgr Katarzyna Pawluk).

W drugim dniu konferencji sesję IV otwierał referat mgr Natalii Gromow, zachęcający do udziału w „Praktykach dla praktyka” – tygodniowych wymianach bibliotekarzy pomiędzy instytucjami w całej Polsce, dofinansowanych ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dr Mariusz Jarocki wskazał w swym wystąpieniu na strony www bibliotek, ich kolorystykę, estetykę, czytelność, harmonię, kontrast i dał praktyczne wskazówki, na co należy zwracać uwagę przy redagowaniu stron internetowych. Dr Adam Jachimczyk przedstawił bazę TMview – bazę zgłoszonych i zarejestrowanych znaków towarowych. Sesja kończyła się wystąpieniem Marty Bednarek z formy Prolib oraz Jeana Paulina z firmy EureFilm.

Sesja Va obejmowała referaty: dr Marleny Gęborskiej o animacji w środowisku lokalnym, dra Andrzeja Hołaska o ekspozycjach materiałów archiwalnych jako narzędziu promocji, mgra Piotra Chmielewskiego o wybranych narzędziach i usługach internetowych wspomagających uzyskiwanie dostępu do informacji i mgr Doroty Kolendy o nowych technologiach w bibliotece. Mgr Karol Ebertowski przedstawił strony internetowe i bazy danych jako źródła informacji o działalności towarzystw genealogicznych, natomiast Julia Irmina Hladiy przekazała, jak istotne jest czytanie dzieciom od najmłodszych lat.

Sesja Vb rozpoczęła się od wystąpienia mgr Mai Wilczewskiej, miłośniczki papierowych teatrów kamishibai, propagatorki tej formy pracy z dziećmi i młodzieżą. Mgr Karina Fedynyszyn i mgr Joanna Tomaszewicz opowiedziały o narzędziach pracy bibliotekarzy Biblioteki Głównej Politechniki Opolskiej tj. bazach danych, wyszukiwarkach, bibliometrii, platformach szkoleniowych. Mgr Jolanta Sobięga przedstawiła wykorzystanie wskaźnika satysfakcji użytkowników z usług oferowanych przez Bibliotekę Politechniki Świętokrzyskiej, natomiast mgr Joanna Błasiok – repozytorium publikacji naukowych na platformie „Most wiedzy”. Lek. wet. Dorota Ubysz, mgr Iwona Fryzowska-Chrobot i dr n. przyr. Wojciech Giermaziak pokazali bazę Tez-MESH prowadzoną przez Główną Bibliotekę Lekarską, udostępniającą rekordy deskryptorowe i askryptory polskie z dziedziny medycyny, nauk pokrewnych i organizacji ochrony zdrowia. Sesję kończyliśmy wspólnym wystąpieniem z mgr Elżbietą Ryszką dotyczącym motywowania pracowników bibliotek, analizując wnioski z ankiety przeprowadzonej w różnego typu bibliotekach woj. śląskiego (w tym bibliotek akademickich, pedagogicznych, szkolnych i publicznych). Mimo wciąż za niskich zarobków i sytuacji w pracy demotywujących bibliotekarzy takich jak odsuwanie od zadań, przydzielanie dodatkowych, niezgodzanie się na rozwój czy zmniejszanie premii większość ankietowanych to ludzie z pasją, którzy chcą się ciągle uczyć, rozwijać i być wsparciem dla czytelnika.

Możliwość uczestniczenia w XIII Bałtyckiej Konferencji dała nam wiele powodów do radości. Poznanie innych bibliotekarzy z różnych regionów Polski i pracujących w różnego typu

bibliotekach, rozmowy o pracy i stanie polskiego bibliotekarstwa, wysłuchanie ciekawych wystąpień oraz czynny udział poprzez wygłoszenie referatu pozwoliło nam spojrzeć na nasz zawód z trochę innej perspektywy. Był to owocny czas pod względem zawodowym, który zmotywował nas do dalszego zaangażowania i rozwoju osobistego.